

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی اثرات بازارچه های مرزی در توسعه یافتگی شهرهای بانه و پیرانشهر

محل انتشار:

مجله آمایش جغرافیایی فضا، دوره 5، شماره 18 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

علی شمعی - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی دانشگاه خوارزمی تهران

عبداله صالحی - کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه خوارزمی تهران

مناف حسین پور - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

خلاصه مقاله:

هدف مقاله حاضر بررسی تاثیر بازارچه مرزی بانه و پیرانشهر در درجه توسعه یافتگی این دو شهر بر اساس شاخص های اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی، کالبدی - فضایی است و همچنین عوامل موثر بر تفاوت های تاثیر بازارچه های مرزی در توسعه یافتگی است. مناطق مرزی از نقاط حساس و استراتژیک کشور به شمار می آیند که دارای طبیعت غیر حاصلخیز به خصوص در عرصه های کوهستانی و بیابانی هستند. به همین دلیل فقدان رفاه و نبود انگیزه های لازم برای زندگی، زمینه ساز مشکلات سیاسی، اقتصادی، و امنیتی برای دولتهای وقت بوده است. در این میان بازارچه های مرزی از عمده ترین ابزارهای متحول کننده شهرهای مرزی می باشند که می توانند تحولی بنیادین در کارکرد، کالبد، تولید، اشتغال و در نهایت تغییر ساختار اقتصادی و کالبدی و کاهش مهاجرت شهرهای مرزی ایجاد کنند. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و با بهره گیری از مدل کمی موریس انجام شده است. جمع آوری داده ها و اطلاعات از طریق روش کتابخانه ای و مشاهده میدانی صورت گرفته است. نتایج حاصله با استفاده از روش موریس و مشاهده میدانی حاکی از آن است که اگر چه شهر پیرانشهر و بانه در شرایط طبیعی و توپوگرافی تقریباً یکسانی هستند ولی تاثیر بازارچه مرزی در توسعه یافتگی شهر بانه نسبت به پیرانشهر بیشتر بوده است و آن ناشی از دسترسی ارتباطی، عوامل فرهنگی (قومیت همگن)، اقتصاد وابسته به خدمات و فعالیت غیر از کشاورزی و به طور کلی فضای جغرافیایی خاص شهر بانه می باشد. همچنین محدودیت جغرافیایی شهر پیرانشهر از قبیل محصور بودن بین کوههای مرتفع و زمین های کشاورزی مرغوب و تعدد کاربری نظامی اطراف از عوامل موثر در کمتر توسعه یافتگی شهر پیرانشهر نسبت به بانه می باشند.

کلمات کلیدی:

بازارچه مرزی، توسعه یافتگی، شهر بانه، شهر پیرانشهر، فضای جغرافیایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/886224>

